

Toplantı : 10

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1573

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu rapour (M. Meclisi : 1/353; C. Senatosu : 1/1211)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 300)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2027*

19 . 4 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 16 . 4 . 1971 tarihli 88 nei Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

Sabit Osman Avcı
Millet Meclisi Başkanı

Not : Bu tasarı 27 . 6 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 19, 22 . 3 . 1971, 12, 15, 16 . 4 . 1971 tarihli 74, 75, 85, 87 ve 88 nei birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 300).

Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışışleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No: 1/1211
Karar No : 6

28 . 5 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU YÜKSEK BAŞKANLIĞINA

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair kanun tasarısı, Dışışleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonunun 22 . 5 . 1971 tarihli toplantılarında, ilgili Bakanlık temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakerelere olundu.

Tasarının gerekçesinde öngörülen hususlar Komisyonumuzca da uygun mütalâa edildiğinden, kanun tasarısı Millet Meclisinden gelen şekliyle aynen kabul edilmiştir. Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığımıza saygı ile sunulur.

Bu Konuda Başkan ve Sözcü

Ankara

Mahmut Vural

Niğde

Hüseyin A. Göktürk

Bursa

Saffet Ural

Giresun

Sabahattin Orhon

Konya

Sedat Çumralı

Samsun

Fethi Tevetoğlu

Nevşehir

İ. Şerki Atasagun

Diyarbakır

Azmi Erdoğan

**MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ
METİN**

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 Haziran 1955 tarihli ve 6563 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli La Haye Anlaşmasını değiştiren 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşmasının ve bu Anlaşmaya Ek Protokolün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA KOMİS-
YONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisince kabul edilen 1 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisince kabul edilen 2 nci madde aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisince kabul edilen 3 ncü madde aynen kabul edilmiştir.

MİLLETLERARASI BİR BERATLAR BÜROSU KURULMASINA AİT 6 HAZİRAN 1947 TARİHLİ LA HAYE ANLAŞMASININ 16 ŞUBAT 1961 TARİHİNDE LA HAYE'DE YAPILAN DEĞİŞİK METNİ

Âkîd Devletler,

Sınai mülkiyetin himayesi için 20 Mart 1883 tarihinde Paris'te imzalanan ve bu kere 31 Ekim 1958 tarihinde Lizbon'da değişikliğe tabi tutulan Mukavelenameminin 15 nci maddesine göre ve,

Milletlerarası bir Beratlar Bürosu kurulması hususunda 6 Haziran 1947 tarihinde La Haye'de imzalanan Anlaşmanın bazı hükümlerinin değiştirilmesine bağlanan alâkayı müdrük olarak,

Bu maksatla salâhiyetli mümessiller tâyin etmişler ve bu mümessiller aşağıdaki hükümleri kabul eylemişlerdir.

Madde : 1

1. — 6 Haziran 1947 tarihli La Haye Anlaşmasıyla kurulup Milletlerarası Beratlar Enstitüsü unvanını alan Milletlerarası Beratlar Bürosu, her âza devletin millî idaresi veya, 2 nci maddenin tarifine göre, Enstitüye âza olan her Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşkilât tarafından alınmış berat taleplerine veya verilmiş beratlarla mevzu teşkil eden ihtiraların yeniliği hususunda mucip sebepli mütalâalar vermekle vazifelendirilmiştir.

Münhasıran başka bir devletin idaresine veya Milletlerarası ve hükümetlerarası bir teşkilâta gönderilmek üzere bir âza devletin millî idaresine tevdi edilmiş olan talepler, bu Anlaşmanın kasdettiği mânada bu idare tarafından alınmış berat talepleri olarak telâkki edilmez.

2. — Bundan başka bu maddenin 1 nci fıkrasında zikredilen ihtiralar için aynı fıkrada derpiş olunan mütalâalardan ayrı mahiyette mütalâalar, 6 nci madde ile tesis olunan İdare Heyeti ile daha evvel mutabık kalmak şartıyla, Enstitü tarafından verilebilir.

3. — Enstitü, ayrıca, her talebedenin hesabına olmak üzere, tekniğin vaziyetini gösteren, vesikalara müstenit, her türlü tetkike girişebilir.

Madde : 2

1 nci maddenin 1 nci ve 2 nci fıkralarında derpiş olunan mucip sebepli mütalâaları hazırlamayı Enstitünün ihtimamına emanet etmiş ve ihtira beratı vermekle vazifelendirilmiş olan her Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşkilât, 9 ncu maddenin 1 nci fıkrasında tesbit edilmiş şartlara riayet ederek enstitü ile bir mukavele akdetmek suretiyle, bu Anlaşmanın 5 nci, 6 nci, 8 nci, 9 ncu, 12 nci, 13 ncu, 14 ncu ve 17 nci maddeleriyle Protokolün 1 nci maddesinde tarif edilen haklar ve vecibelerle, Enstitüye, âza olabilir.

Bu protokol bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

Madde : 3

1 nci maddenin 1 nci fıkrasında zikredilen mucip sebepli mütalâa, mahiyeti ve genişliği Protokolün 1 nci maddesininin 1 nci, 2 nci ve 3 ncu fıkralarında tesbit olunan ve vesikalara raci bir tetkike dayanan bir mütalâadır.

Madde : 4

Âza Devletler, ülkelerinde hüküm ifade eden berat taleplerinin veya beratların tamamının veya bir kısmınının 1 nci maddenin 1 nci fıkrasında yazılı mucip sebepli bir mütalâaya mevzu teşkil etmesi mecburiyetini kendi millî kanunî mevzuatında veya milletlerarası Anlaşmalar yolu ile derpiş etmeye taahhüdederler.

Madde : 5

Enstitü, vazifesini görebilmek için, âza Devletler ve teşekküller idareleri tarafından neşredilen ve verilmiş beratları veya berat taleplerini ihtiva eden fasikülleri bedelsiz olarak bu devletlerden veya teşekküllerden almak hakkını haizdir.

Madde : 6

1. — Enstitü, âza Devletlerin veya teşekküllerin birer mümessilinden ibaret olmak üzere bu devletlerin veya teşekküllerin mümessillerinden mürekkep bir İdare Heyeti tarafından idare edilir.

2. — Her âza Devlet İdare Heyetinde temsil edilmesini, icabında, diğer bir âza Devletin mümessiline tevdi edebilir. Bununla beraber İdare Heyeti âzasından hiçbirini iki devletten fazlasını temsil edemez.

3. İdare Heyeti dahilî nizamnamesini tanzim eder ve her yıl reisini seçer. İdare Heyeti reisin, âzadan üçte birinin veya, müstacel hallerde, Enstitü Müdürünün daveti ile toplanır.

Madde : 7

Bu Anlaşmanın diğer hükümleriyle kendisine havale edilmiş vazifelerden başka İdare Heyeti, Enstitünün umumi siyasetini tâyin ve faaliyetini tanzim ve murakabe eder ve bilhassa.

1) Bu Anlaşmanın yürütülmesi için lüzumlu nizamnameleri yapar ve bunların tatbikini murakabe eder ;

2) Her yıl bütçeyi ve, icabında, tâdiller ve ilâveler ihtiva eden bütçeleri reye koymak suretiyle kabul ve tasdik eder ve tatbikini murakabe eyler ;

3) Yıllık hesapları ve envanteri tetkik ve tasdik eder ;

4) Enstitünün faaliyetine ait yıllık raporu tasdik eder ;

5) Enstitünün Müdürünü ve Malî murakabını âza Devletlerin vatandaşları arasından tâyin eder, birinin ve diğerinin aylıklarını ve istifade edecekleri munzam menfaatleri tesbit eyler ve bunlar üzerinde disiplin salâhiyetini kullanır ;

6) Müdüre lüzumlu umumi direktifleri ve malî murakaba faydalı bilûmum talimatı verir ve bu direktiflere ve talimata göre icraata nezaret eyler ;

7) Müdürlüğe bağlı işlerin listesini tesbit ve, Müdürün mütalâasını aldıktan sonra, bu işleri görececek olanları tâyin ve bunların aylıklarını ve istifade edecekleri munzam menfaatleri tesbit eder ve bunlar üzerinde disiplin salâhiyetini kullanır ;

8) Memurların tabi olacakları usul ve kaideleri tesbit eder ;

9) Memurların ücretleri miktarını ve baremini ve istifade edecekleri munzam menfaatlerin mahiyetini ve verilmesi kaidelerini tesbit eyler ;

10) 11 nci madde hükümlerine göre Enstitünün hukukî ehliyetini kullanmak hususunda Müdüre mezuniyet verir.

Madde : 8

1. — İdare Heyetinin reye konmayı icabettiren her kararı için reye müracaat edilir. Bu suretle rey verilmesinde her âza Devletin veya Teşkilâtın mümessili bir reye sahiptir.

Bununla beraber, âza bir Devletin veya teşekkülün senelik aidatı üzerinde tesiri olan meselelerde ve bu reye konmanın neticesi ne olursa olsun, her âza Devletin veya teşekkülün mümessili, bu maddenin 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü fıkraları hükümlerine göre rey hakları tanımmasının tanzim edilmiş olduğu şekilde yeniden reye konmayı talebedebilir. Karar reye konma neticesinde taayyün eder.

2. — Bu yeniden reye konmada, her âza Devlet veya teşekkül mümessilinin on reyi olup bu miktarı, 13 ncü maddenin 3 ncü fıkrasında tarif edildiği üzere, o devletin veya teşkilâtın senelik aidatı meblâğının, bu fıkranın 3 ncü cümlesinde tarif edilen, hesap vahidiyle yapılan bölme neticesine müsavi miktarda rey adedi inzımam eder.

Bu suretle tanınan rey adedi, genişletilerek, daha yüksek adedin tamamına iblâğ olunur. Bununla beraber bir âza devlet veya teşkilât mümessiline tanınan reylerin adedi yekûnu diğer bir âza devlet veya teşkilât mümessilinin haiz olduğu rey adedi yekûnunun beş mislini geçemez.

Hesap vahidi, âza devletlerin veya teşkilâtın senelik aidatı miktarının, âza devletler veya teşkilât adedinin on ile çarpma hâsılı olan adedle bölme neticesinde elde edilen miktardır.

3. — Her âza devlet veya teşkilât mümessiline tanınan rey adedi her sene başında, sondan evvelki senenin aidatı esasına göre tâyin edilir.

4. — Bir devletin veya teşkilâtın kabulünü takibeden ve bu maddenin 3 ncu fıkrası hükümleri tatbik edilemeyecek olan deyrede bu âza devlet veya teşkilât mümessilinin haiz olacağı rey adedi İdare Heyeti tarafından tesbit olunur.

Madde : 9

1. — İdare Heyetinin aşağıda yazılı kararları için âza devletler veya teşkilât mümessillerinin haiz olduğu reyler yekûnunun üçte iki ekseriyeti lâzımdır.

a) Devletlerle veya Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşkilâtlarla Anlaşmalar akâdi ve zikredilen anlaşmaların tatbiki hususunda lüzumlu nizamnamelerin kabulü veya tâdili;

b) Bu Anlaşmaya lüzumlu nizamnamelerin ve muhtelif sınıf memurlara tatbik edilecek hükümlere ait nizamnamelerin kabulü veya değiştirilmesi;

c) 1 nci maddenin 2 nci fıkrasında zikredilen mütalâaların verilmesi;

d) Müdürün tâyini;

e) 12 nci maddenin 2 nci fıkrasında derpiş olunan muhasebe plânının değiştirilmesi;

f) 17 nci maddede zikrolunan merkez dışı servislerin kurulması.

2. — Diğer kararlar leh veya aleyhte verilen reyler yekûnunun âdi ekseriyetle almır.

Reylerin eşitliği halinde ikinci defa reye konur; bu halde rey eşitliği teklif edilen kararın reddini tazammun eder.

Madde : 10

Müdür Protokol hükümlerine, İdare Heyeti tarafından tesbit olunan nizamnameler ve bu Heyet tarafından verilmiş umumî direktiflere göre Enstitüyü sevk ve idare eder.

Madde : 11

1. — Enstitü hükmi şahsiyeti haizdir. Enstitü her âza devlette millî mevzuatın hükmi şahıslara tanadığı en geniş hukukî ehliyetten istifade eder.

2. — Enstitünün hukukî ehliyetinin kullanılması Protokolde tesbit edilen hudutlar içinde olmak üzere Müdüre tevdi edilmiştir.

Madde : 12

1. — Âza Devletler ve Teşekküller bir giriş aidatı tediye ederler.

2. — Devletlerin giriş aidatı, 20 Mart 1883 tarihinde Paris'te imzalanan ve bu kere 31 Ekim 1958 tarihinde Lizbon'da değiştirilen Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Mukavelenamenin 13 ncu maddesininin 8 nei ve 9 neu fıkralarında derpiş olunan hükümlerin tatbiki suretiyle tasnif ve ithal olundukları sınıfın vâhitleri adediyle taayyün eder. Vâhidin balığ olduğu miktar Enstitünün merkezinin bulunduğu memleketin borsasında iki kilogram halis altının kabul tarihindeki rayici bedeline tekabül eder.

3. — Teşkilâtın giriş aidatı Enstitü ile akdedilen ve 2 nci maddede yazılı olan anlaşma ile taayyün eder.

Madde : 13

1. — Enstitünün senelik masrafları :

- a) Âza devletlerin ve teşkilâtın senelik aidatı,
- b) 1 neî maddenin 3 neî fıkrasında zikredilen hizmetlerin karşılığı,
- c) Bütün diğer tahsilât ve bilhassa Enstitünün mallarının gelirleri ile karşılanır.

2. — Enstitünün senelik masrafları idare masraflarından ve tetkik masraflarından terekkübeder.

Bu masrafların dağıtımı, İdare Heyeti tarafından âdi ekseriyetle kabul edilen ve icabında 9 neî maddesinin 1 neî fıkrasında yazılı mevsuf ekseriyetle tadil olunan bir muhasebe plânına göre yapılır. Bu muhasebe plânı, İdare Heyeti tarafından tâyin edilen hesap mütehasıslarının bir raporu üzerine tesbit edilir.

Bu muhasebe plânını esas alarak İdare Heyeti idare masraflarının yüzde nisbetini tâyin eder. Bu yüzde nisbet her beş senede bir, gelecek beş senelik devre için tesbit olunur.

3. — Âza Devletlerin ve Teşekküllerin senelikaidatı, bu maddenin 1 neî fıkrasının (b) ve (c) şıklarında gösterilen karşılıklar ve tahsilât indirildikten sonra, geri kalan senelik masraflar mebalîğini karşılar.

İdare masraflarına karşılıyan kesir, bahis mevzuu olan bütçe senesi esnasında her Devletin veya her teşkilât idaresi tarafından alınan berat talebî adedinin binle bölünmesinin bir üst vâhîde irca olunan bölümüne, onların her biri için, müsavi olan emsallerle mütenasiben âza devletler ile teşkilât arasında tevzi edilir.

Tetkik masraflarını karşılıyan kesir, bahis mevzuu olan bütçe senesi esnasında enstitüden talebedilen ve 14 neî maddede zikrolunan mütalâaların adediyle mütenasibolarak tevdi olunur.

4. — İdare Heyeti her bütçe senesinin başlamasından evvel her âza Devletin veya teşkilâtın mezkûr bütçe senesi içinde tediye etmesi lâzım gelen ve idare masraflarını karşılıyan aidatın muvakkat meblâğım ve ondördüncü maddede zikri geçen mütalâa taleplerine, bahis mevzuu olan bütçe senesi içinde, tatbik edilecek götürü tarifeyi tesbit eder.

Bu suretle yapılan tediyeler bahis mevzuu olan bütçe senesinde âza devletler veya teşekküller tarafından ödenmesi icabeden senelik aidata avans teşkil eder.

5. — Yukarda yazılı senelik aidatı tâyin maksadiyle İdare Heyeti, bu Anlaşmanın 1 neî maddesinin 2 neî fıkrasında ve Protokolün 1 neî maddesinin 2 neî ve 3 neî fıkralarında derpiş olunan mütalâalar için, bu gibi mütalâaların tanzimi hususunda lüzumulu çalışmaların ehemmiyetiyle mütenasip emsalleri, Protokolün 1 neî maddesinin 1 neî fıkrasında tarif edilen tetkiklere dayanan mütalâaların tanzimine lüzumlu çalışmaların ehemmiyetine atıf yaparak tesbit eder.

6. — İdare Heyeti 1 neî maddenin 3 neî fıkrasında yazılı hizmetlerin meblâğına tesbit eder; bu meblâğ bu gibi hizmetlerin ifası için lüzumlu idare ve tetkik masraflarının heyeti mecmuasından aşığı olamaz.

Madde : 14

1. — Her âza Devletin 13 neî maddenin 3 neî fıkrasının 3 neî paragrafında derpiş olunan senelik aidatının kesirini tâyin için

(a) Bu Devletin millî idaresi tarafından istenilen veya gönderilen 1 neî maddenin 1 neî ve 2 neî fıkralarda yazılı mucip sebepli mütalâalar göz önünde tutulur;

(b) Bundan başka, enstitüye bir işarda bulunması mahfuz kalmak kaydıyle, bu âza Devletin koyduğu şartlar içinde hakiki veya hükmi şahıslar tarafından istenilen 1 neî maddenin 1 neî ve 2 neî fıkralarında yazılı mucip sebepli mütalâalar nazarı itibara alınabilir.

2. — Âza teşekküllere gelince, 13 neî maddenin 3 neî fıkrasının 3 neî paragrafında derpiş olunan senelik aidat kesirinin tâyini için yalnız birinci maddenin 1 neî ve 2 neî fıkralarında yazılı ve bu teşkilât tarafından istenilen mucip sebepli mütalâalar göz önünde tutulur.

Madde : 15

1. Enstitü, Sınai Mülkiyetin Himayesine mütaallik milletlerarası anlaşmaların hazırlanmasına veya tatbikine, kendi faaliyetini alâkadar ettiği nisbette, iştirak edebilir.
2. Bu Anlaşmalarla vücuda getirilen teşkilât içinde Enstitü temsil edilebilir.

Madde : 16

1. Enstitünün İdare Merkezi La Haye'de olmak üzere tesbit edilmiştir.
2. Enstitü Holanda Hükümetinin himayesi altına konulmuştur.

Madde : 17

1. Bir âza Devlet veya teşkilât tarafından istenilen mütalâaların hazırlanması Almanca, İngilizce, Fransızca ve Holanda'cadan başka bir lisanda vesikalara müsteniden tetkikler yapılmasını icabettirdiği takdirde, enstitü bu işi deruhde etmek için merkez dışı servisler kurabilir; bundan dolayı husule gelebilecek munzam malî külfetler o devlete veya teşkilâta aittir.

2. Âza devletlerin veya teşekküllerin hususi ihtiyaçlarını tatmin etmek için enstitü aynı vecihle harekette muhtardır.

Madde : 18

1. Bu Anlaşma, Sınai Mülkiyetin Himayesi için 20 Mart 1883 tarihinde Paris'te imzalanan ve son olarak 31 Ekim 1958 tarihinde Lizbon'da değiştirilen Mukavelenameye dâhil her Devletin imzasına 31 Aralık 1961 tarihine kadar açıktır.

2. Bu anlaşma tasdik edilecek ve tasdik vesikaları Holanda Dışişleri Nezaretine tevdi olunacaktır.

Madde : 19

1. Bu Anlaşma, 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmaya taraf, imzalayan devletlerin, tasdik vesikalarının hepsinin tevdiini mütaakıp bir ay sonra yürürlüğe girer.

2. 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmaya dâhil olunan ve bu Anlaşmayı imzalayan her Devlet için bu Anlaşma, bu maddenin 1 nci fıkrasında yazılı tasdik vesikalarından sonuncusunun tevdiine takaddüm etmek suretiyle imzalamaya ait tasdik vesikası tevdi edildiği takdirde aynı fıkrada derpiş olunan tarihte, veya imzalamaya ait tasdik vesikasının tevdiinin daha sonra olması halinde, bu tevdiden bir ay sonra yürürlüğe girer.

Madde : 20

1. 18 nci maddede zikredilen Mukavelenameye dâhil olduğu halde bu Anlaşmayı imza etmemiş olan her Devlet, bu Anlaşmaya iltihak edebilir.

2. İltihak vesikaları Holanda Dışişleri Nezaretine tevdi edilir.

3. İltihak, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade eder. İltihak vesikaları bu tarihten sonra tevdi edildiği ve iltihak vesikalarında daha sonraki bir tarih zikredilmediği takdirde, iltihak bu tevdiden bir ay sonra hüküm ifade eder.

Madde : 21

Bu Anlaşmaya dâhil her Devlet, yazılı olarak Holanda Dışişleri Nezaretine işarda bulunmak suretiyle bu Anlaşmadan çıkabilir. Anlaşmadan çıkma bu husustaki işarı Holanda Dışişleri Nezaretinin aldığı seneyi takibeden ikinci senenin 31 Aralık tarihinde hüküm ifade eder.

Madde : 22

1. Bu Anlaşma, bilhassa Enstitü tarafından görülen hizmetlerin ıslahına ve lüzumunda Enstitünün faaliyet sahasını geliştirmeye yarıyacak değişikliklerin yapılması için uygun zamanda gözden geçirilecektir.

2. Bu değişikliklerin fasilaları esnasında protokol ve eki, âza Devletler mümessillerinin bir konferansı ile ve derhal hüküm ifade etmek üzere değiştirilebilir. Bu konferans, değişikliklerin yürürlüğe girmesi için daha geç bir tarih tesbit edebilir. Bu değişiklikler temsil edilen Devletlerin ittifakiyle kararlaştırılır.

Madde : 23

Holanda Dışişleri Nezareti bu Anlaşmayı imza eden veya bu Anlaşmaya iltihak eyliyen Devletlere aşağıdaki hususları bildirir:

(1) İmzaları ve onay belgelerinin tevdiini;

(2) İltihak vesikalarının tevdiini ve bu iltihakların hüküm ifade edeceği tarihi;

(3) Bu Anlaşmanın 19 ncu madde hükümlerine tevfikân yürürlüğe girdiği tarihi;

(4) 21 nci maddede zikredilen Anlaşmadan çıkma ihbarlarını ve Anlaşmadan çıkmanın hüküm ifade ettiği tarihi;

(5) 22 nci maddenin 2 nci fıkrasında derpiş olunan şartlar altında protokolün ve ekinin değişiklikleri metnini.

Yukardaki hükümleri tasdik zmnında aşağıda imzaları bulunan tam salâhiyetli mümessiller, yoluna uygun olarak tanzim edildiği kabul olunan salâhiyetnamelerini ibraz ederek bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

16 Şubat 1961 tarihinde La Haye'de tek nüsha olarak Fransızca lisanında yapılmış olan bu Anlaşma Holanda Hükümetinin arşivine tevdi olunacaktır. Aslına mutabık olduğu tasdik edilen bir suret bu Hükümet tarafından diplomatik kanaldan Anlaşmayı imzalayan veya Anlaşmaya iltihak eden her Devletin Hükümetine verilecektir.

Belçika için

Monako için

Fransa için

Holanda için

Lüksemburg için

İsviçre için

Fas için

Yugoslavya için

Türkiye için

PROTOKOL

MADDE : 1

1. Anlaşmanın 3 ncü maddesinde yazılı tetkikler için bu Protokolün ekinde zikredilen vesikalar, ihtiyaç halinde müracaat edilecek olanların asgarisini teşkil eder. Enstitüde kullanılmakta olan tasnifin tâli kısımlarının ihtiva ettiği vesikalar ile, mahiyetleri itibariyle bu vesikalarla alâkalı olan ve tetkika tabi tutulan ihtiralar ve yakın vaziyetteki tâli kısımların ihtiva ettiği vesikalar göz önünde tutulur.

2. Her âza Devlet veya Teşkilât, bu maddenin 1 nci fıkrasında tarif edilenden daha sınırlı bir tetkika dayanan mütalâalar istemek hakkını haizdir.

Bununla beraber, İdare Heyetinin ittifakla hilâfına aldığı karar müstesna olmak üzere, bu hak, bir rüçhan hakkı mütalebesi dolayısıyla, bu maddenin 1 nci fıkrasındaki tarife göre yapılan bir tetkika müstenit daha evvelki bir mütalâyaya mevzu teşkil eden diğer bir berat talebinin veya diğer bir beratın ihtiva ettiği ihtiranın aynı ihtiraa mütaallik berat talepleri veya beratlar için kullanılamaz.

3. İdare Heyeti ile önceden mutabakat hususu mahfuz kalmak üzere, bir âza Devlet veya Teşkilât bu maddenin 1 nci fıkrasında tarif edilen tetkikten daha geniş bir tetkika dayanan mütalâalar alabilir.

MADDE : 2

Anlaşmanın 10 neu maddesiyle verilen salâhiyetin hudutları içinde olmak üzere müdür;

- (1) Bütçeyi hazırlar ve icra eder;
- (2) İdare Heyetine senelik hesapları ve envanteri arz eder;
- (3) Anlaşmanın 7 nci maddesinin (3) ve (7) rakamlarında gösterilenler haric olmak üzere memurlar alır ve tâyin eder;
- (4) Tâyin ettiği memurların ilerlemesini tanzim eder ve bu memurlar üzerinde disiplin salâhiyetini kullanır;
- (5) İdare Heyetine Enstitünün faaliyetine aid olmak üzere her sene bir rapor verir;
- (6) Anlaşmanın 7 nci maddesinin (5) rakamında derpiş olunan hâllere aid olanlarla İdare Heyeti âzasına tâallük edenler haric olmak üzere, İdare Heyetinin müzakerelerinde hazır olmak hakkını haizdir.

MADDE : 3

Aşağıdaki hâllerde Enstitünün hukukî ehliyetini kullanmak için İdare Heyeti tarafından verilmiş ve reisinin imzasıyla tasdik edilmiş olan salâhiyete ihtiyaç vardır:

- (1) İhtiyatî mahiyette olanlar müstesna olmak üzere dâvalarda;
- (2) Gayrimenkul alım ve satımına, bu gayrimenkullerin ilzamına ve gayrimenkul inşaatına mütâallik muamelelerde;
- (3) Bedeli 20 kilogram halis altına tekabül eden bir meblâğı tecavüz eden sair bütün muamelelerde.

MADDE : 4

Müdürün uzayan gaybubeti veya müdürlük mevkiinin münhal olması hâllerinde Anlaşmanın 10 neu maddesinde ve bu Protokolün 2 nci maddesinde derpiş olunan salâhiyetler İdare Heyetinin bu hususlarla vazifelendireceği memur tarafından kullanılır.

PROTOKOLÜN EKİ

Protokolün 1 nci maddesinin 1 nci fıkrasında zikredilen ve Milletlerarası Beratlar Enstitüsü tarafından ihtiyaç için kullanılan vesikalar arasında mevcud olması icabeden vesikalar :

A. — BERATLAR

1. Alman Beratları	1877 den itibaren
2. Birleşik Amerika Devletleri Beratları	1921 den itibaren
3. Belçika Beratları	1926 dan itibaren
4. İngiltere Beratları	1909 dan itibaren
5. Fransa Beratları	1902 den itibaren
6. Lüksemburg Beratları	1947 den itibaren
7. Holanda Beratları	1912 den itibaren
8. İsviçre Beratları	1940 tan itibaren

B. — NEŞREDİLEN BERAT TALEPLERİ :

1. Alman berat talepleri	1957 den itibaren
2. Holanda berat talepleri	1912 den itibaren
3. İsviçre berat talepleri	1961 den itibaren

C. — MEVKUT NEŞRİYAT VE TEKNİK KİTAPLAR :

Almanca, İngilizce, Fransızca veya Holânda'ca da neşredilmiş ve en mühimleri arasından intihab olunmuş mevkut neşriyat ve teknik kitaplar.

A, B ve C de zikredilen vesikalar muntazaman ve günü gününe takibedilecektir.

TEMENNİ

Konferans,

Milletlerarası Beratlar Enstitüsü memurlarının emekliliği hususunda bugüne kadar alınması kabil olan tedbirlerin bilhassa Enstitünün müracaat ettiği sistemlerin tenevvüü dolayısıyla tamamıyla tatmin edici bir usul olmadığına muttali olarak,

Aynı mahiyetteki meselelerle diğer milletlerarası ve hükümetlerarası teşekküllerin karşılaştığını göz önünde tutarak,

Bundan başka bu teşkilâtın memurları için müşterek bir emeklilik usulünün tesisi hususunda tetkikler yapılmakta olduğunu nazarı itibara alarak,

Enstitünün bu tetkiklere iştirak etmesine imkân verecek her teşebbüse tevessül etmeye İdare Heyetini davet eder,

Ve mütaahhit milletlerarası ve hükümetlerarası teşkilâtın müşterek emeklilik usulüne Enstitünün iştiraki suretinde veya böyle müşterek bir usulün meydana gelmemesi halinde Enstitüye mahsus bir emeklilik usulü şeklinde bütün memurlara açık yeknesak bir emeklilik usulünün tesisi maksadiyle İdare Heyetinin icabeden her teşebbüse girişmesini temenni eyler.

Millet Meclisinin 16 . 4 . 1971 tarihli 88 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilmiştir.

